

Základní tendence demografického, sociálního a ekonomického vývoje Karlovarského kraje v roce 2008

Obyvatelstvo

K 31. 12. 2008 dosáhl **počet obyvatel** Karlovarského kraje 308 403 osob, z toho bylo 50,9 % žen (tj. 156 905). Počtem obyvatel kraj zaujímá 2,9 % z úhmu ČR. Nejvyšší podíl obyvatel bydlí na území okresu Karlovy Vary (38,9 %), nejméně na Sokolovsku (30,2), kde je zároveň i nejnižší podíl žen (50,6 %).

Počet **živě narozených dětí** (3 562) se ve srovnání s rokem 2007 zvýšil o 124 dětí (tj. o 3,6 %) a z republikového úhmu představuje 3,0 %. Na 1 000 obyvatel středního stavu tak v kraji připadá, stejně jako v celé ČR, 11,5 dětí, přitom v rámci kraje nejvíce vykazuje okres Sokolov (11,8), kde byl zároveň zaznamenán nejvyšší meziroční přírůstek živě narozených dětí (5,4 %), nejméně okres Karlovy Vary (11,2). Celkem se v kraji narodilo mimo manželství 53,9 % dětí, což je ve srovnání se všemi kraji výrazně nejvyšší podíl a republikový průměr tím převyšuje o 17,6 procentního bodu. Nejvyšší mimomanželská porodnost byla zaznamenána v okrese Sokolov (55,1 %). Nejvíce dětí se v kraji narodilo jako 1. v pořadí (46,7 %), jen 16,4 % jako 3. a další.

Tab. 1 Ukazatele obyvatelstva a nezaměstnanosti v Karlovarském kraji a jeho okresech v roce 2008

	Karlovarský kraj		v tom okres					
	absolutně	index 2008/2007	Cheb		Karlovy Vary		Sokolov	
			absolutně	index 2008/2007	absolutně	index 2008/2007	absolutně	index 2008/2007
Obyvatelstvo								
Živě narození	3 562	103,6	1 116	102,1	1 346	103,5	1 100	105,4
Zemřelí	3 023	103,5	919	108,8	1 214	99,1	890	104,7
Přistěhovalí	4 871	79,7	1 948	70,9	3 083	85,2	1 288	110,4
Vystěhovalí	4 456	117,9	1 896	124,0	2 457	107,6	1 551	111,3
Počet obyvatel ¹⁾	308 403	100,3	95 452	100,3	119 923	100,6	93 028	99,9
Nezaměstnanost (podle MPSV) ¹⁾								
Neumístění uchazeči o zaměstnání celkem	13 437	103,6	3 792	113,8	5 111	99,4	4 534	100,8
z toho ženy	6 577	101,8	1 800	111,2	2 440	94,4	2 337	103,5
Uchazeči s nárokem na podporu v nezaměstnanosti	4 451	123,4	1 470	128,7	1 652	115,1	1 329	129,0
Míra registrované nezaměstnanosti (%)	7,62 ²⁾	7,32	6,89 ²⁾	5,93	7,38 ²⁾	7,45	8,71 ²⁾	8,67
z toho ženy	8,54 ²⁾	8,41	7,68 ²⁾	6,76	8,09 ²⁾	8,49	10,02 ²⁾	10,13
Počet uchazečů na 1 volné pracovní místo	6,4 ²⁾	4,1	7,2 ²⁾	2,7	5,2 ²⁾	4,3	7,8 ²⁾	6,3

¹⁾ stav k poslednímu dni sledovaného období

²⁾ skutečnost minulého roku

Vzrůstající tendenci vykázal i **počet zemřelých** o 103 (o 3,5 %) na 3 023 (z toho 47,3 % žen), což představuje 2,9 % z republikového úhmu. Poměr na 1 000 obyvatel středního stavu v kraji 9,8 byl o 0,3 procentního bodu nižší než průměr ČR, nejvyšší byl ukazatel úmrtnosti v okrese Karlovy Vary (10,1). Podle příčin smrti rozhodující podíl zaujímají nemoci oběhové soustavy (46,8 %) a novotvary (29,4 %). Zatímco 52,2 % žen zemřelo na nemoci oběhové soustavy, mužů na tuto příčinu zemřelo 42,0 %, naopak vyšší podíl mužů umírá na novotvary (31,6 %, u žen 27,1 %).

V důsledku převýšení počtu zemřelých živě narozenými bylo v Karlovarském kraji vykázáno kladné **saldo přirozené měny obyvatelstva** (539). Na 1 000 obyvatel středního stavu tak připadá 1,7, což o 0,3 převyšuje republikový průměr. V rámci kraje vykazuje nejvyšší přirozený přírůstek na 1 000 obyvatel okres Sokolov (2,3).

Ačkoliv je Karlovarský kraj nejmenším krajem České republiky, z hlediska migrace je o něj poměrně velký zájem, zejména ze strany cizinců. Do kraje se za rok 2008 **přistěhovalo** celkem 4 871 osob (z toho 57,3 % mužů). V přepočtu na 1 000 obyvatel středního stavu to představuje 15,8 přistěhovalých osob (republikový průměr činil 7,5). Z celkového počtu přistěhovalých bylo 61,9 % cizinců, což znamená nejvyšší podíl mezi 14 kraji. V rámci kraje se přestěhovalo 6 344 obyvatel, z toho 47,6 % mužů.

Z kraje se **vystěhovalo** 4 456 obyvatel (z toho 54,5 % mužů), z toho do ciziny 12,0 % (z toho 73,6 % mužů), což v relativním vyjádření představuje 14,4 na 1 000 obyvatel. Jelikož počet přistěhovalých do kraje převýšil počet vystěhovalých, vykázalo **migrační saldo** kladnou hodnotu (415). Jeho přepočet na 1 000 obyvatel středního stavu v kraji tak činil 1,3 (republikový průměr byl 6,9). **Celkový populační přírůstek** v kraji představoval 954 a v relativním vyjádření 3,1, když republikový průměr činil 8,3.

Počtem 1 514 uzavřených **sňatků** nebyla v kraji dosažena skutečnost roku 2007 o 220 sňatků (tj. o 12,7 %) a z úhrnu ČR to představuje 2,9 %. V přepočtu na 1 000 obyvatel byla krajská skutečnost hodnotou 4,9 proti republikovému průměru o 0,1 nižší. V rámci kraje vykazuje nejvyšší sňatečnost okres Sokolov (5,2), nejnižší pak okres Cheb (4,5).

V relaci s rokem 2007 se v kraji negativně zvýšil počet **rozvedených** manželství v absolutní hodnotě o 44 (tj. o 4,0 %) na 1 155, čímž byl dosažen podíl z republikového úhrnu 3,7 %. Ačkoliv v rámci ČR jde o nejnižší podíl, přesto je jeho hodnota vyšší, než by odpovídalo velikosti kraje, čemuž odpovídá i relativní přepočet na 1 000 obyvatel (3,7), který o 0,7 převyšuje republikový průměr. Nejvyšší rozvodovost v rámci kraje vykazuje okres Karlovy Vary, kde na 1 000 obyvatel připadá 4,4 rozvodu, naopak jen 3,2 rozvodu vykazuje okres Cheb.

Nepříznivý meziroční nárůst zaznamenal i počet **potratů** o 31 (tj. o 2,0 %) na 1 615, jejichž podíl z republikového úhrnu představuje 3,9 %. Jejich přepočet na 1 000 obyvatel je po Ústeckém kraji 2. nejvyšší (5,2) a zároveň o 1,2 převyšuje republikový průměr. Potratovost vychází nejvyšší na Chebsku (5,9), nejnižší na Karlovarsku (4,8).

Celkový počet **umělých přerušeni těhotenství** (1 083) v Karlovarském kraji dosáhl z republikového úhrnu 4,2 % a jejich podíl na potratech (67,1 %) je po Hl. městě Praze 2. nejvyšší (republikový průměr překračuje o 4,9 procentních bodů).

Zaměstnanost a mzdy

Podnikatelské subjekty se sídlem na území Karlovarského kraje (bez subjektů do 20 zaměstnanců) v roce 2008 **zaměstnávaly** celkem 70 505 fyzických osob, což představuje meziroční nárůst o 0,1 %, tj. o 90 fyzických osob a z úhrnu celé ČR to představuje 2,1 %. Na přepočtené osoby bylo v těchto subjektech zaměstnáno 68 541 zaměstnanců, jejich zvýšení proti předcházejícímu roku činí 0,3 %.

Výše **průměrné hrubé měsíční mzdy** za rok 2008 v Karlovarském kraji dosáhla 19 411 Kč na fyzické osoby a 19 967 Kč na přepočtené osoby. V prvním případě meziroční nárůst představuje 7,0 % (tj. o 1 265 Kč), v druhém pak 6,8 % (tj. o 1 268 Kč). Vykázaný růst v Karlovarském kraji je v obou případech proti republikovému průměru nižší a jde o nejnižší mzdu mezi 14 kraji. V přepočtu na fyzické osoby je mzda v kraji o 4 131 Kč nižší než republikový průměr, v přepočtu na přepočtené osoby dokonce o 4 315 Kč.

Výběrové šetření pracovních sil

Podle výsledků VŠPS bylo v Karlovarském kraji v roce 2008 **zaměstnáno v hlavním zaměstnání** 148,0 tis. osob, což představuje meziroční nárůst o 1,4 tis. osob (o 1,0 %) a podíl z republikového úhrnu činil 3,0 %. Přitom podíl zaměstnaných podnikatelů v kraji (16,6 %) je mezi kraji 4. nejvyšší a o 1,1 procentního bodu převyšuje celorepublikový průměr.

Ačkoliv se **míra ekonomické aktivity** (podíl počtu zaměstnaných a nezaměstnaných k počtu všech osob starších 15-ti let v %) meziročně snížila o 0,6 procentního bodu, za rok 2008 za obě pohlaví dosáhla 60,8 %, a tím dosáhla nejvyšší hodnoty ze všech krajů a republikový průměr překročila o 2,3 procentního bodu.

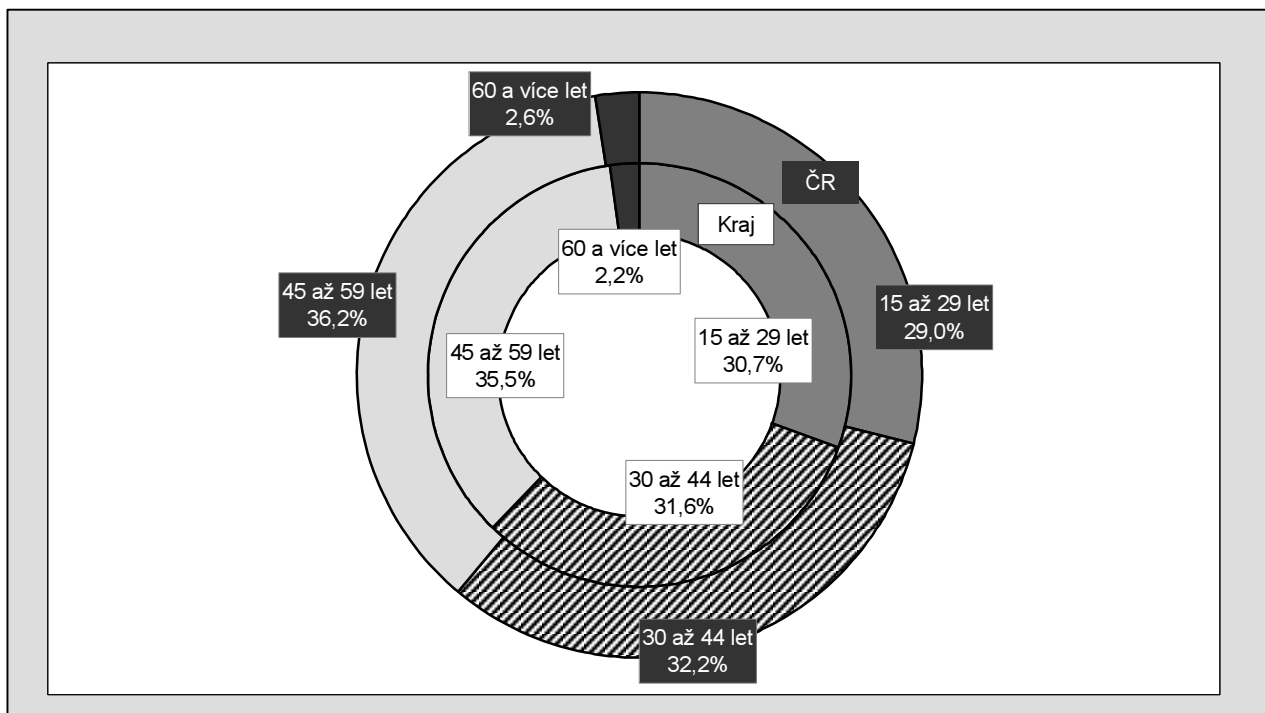
Nezaměstnanost (z údajů MPSV)

K 31. 12. 2008 bylo na úřadech práce v Karlovarském kraji evidováno 13 437 **neumístěných uchazečů o práci**, z úhrnu ČR to představuje 3,8 %. Zatímco v kraji se počet uchazečů meziročně zvýšil o 3,6 % (tj. 462 osob), v rámci celé ČR byl zaznamenán pokles o 0,7 %. Ještě výraznější byla v kraji růstová intenzita **počtu dosažitelných uchazečů o práci**, kteří představují z celkového počtu uchazečů 96,0 %. Celkem zůstalo v kraji k 31. 12. evidováno 12 900 dosažitelných uchazečů o práci (3,9 % z republikového úhrnu), což představuje meziroční nárůst o 4,4 % (tj. o 3,4 procentního bodu rychlejší dynamika ve srovnání s ČR).

V rámci kraje je nejvyšší počet uchazečů o zaměstnání, a to jak celkových, tak dosažitelných, evidován v okrese Karlovy Vary, nejnižší pak v okrese Cheb.

Na **podporu v nezaměstnanosti** mělo v Karlovarském kraji k 31. 12. 2008 nárok 4 451 uchazečů, což znamená zvýšení proti roku 2007 o 844 osob (o 23,4 %). Z celkového počtu uchazečů tedy mělo nárok na podporu v nezaměstnanosti 33,1 %, což je 3. nejnižší podíl ze 14 krajů (po Moravskoslezském a Ústeckém kraji) a zároveň o 6,2 procentního bodu méně v relaci s průměrem ČR. V rámci kraje nejnižší podíl uchazečů s nárokem na podporu připadá na okres Sokolov (29,3 %), naopak nejvyšší na okres Cheb (38,8 %).

Graf 1 Nezaměstnaní podle věku k 31. 12. 2008 v Karlovarském kraji a v ČR

Z řad neumístěných uchazečů o práci připadá v kraji 48,9 % na **ženy**, což je nejnižší podíl žen mezi 14 kraji a proti celorepublikovému průměru je o 3,2 procentní body nižší. V rámci kraje vykazuje nejnižší podíl žen okres Cheb (47,5 %), nejvyšší naopak okres Sokolov (51,5 %). Zatímco v kraji počet nezaměstnaných žen meziročně doznal nárůst o 1,8 % na 6 577 žen, v republikovém úhrnu byl zaznamenán pokles o 3,9 %. Ani v rámci kraje není vývojová tendence počtu nezaměstnaných žen jednoznačná, zatímco okres Cheb vykázal nárůst o 11,2 %, na Karlovarsku bylo docíleno snížení o 5,6 %.

U **uchazečů se zdravotním postižením** doznal meziroční vývoj příznivý pokles ve všech okresech kraje, (nejvýrazněji na Chebsku o 2,8 %), v kraji celkem o 1,9 % na 1 650 osob, což představuje 2,7 % z celé ČR. Z celkového počtu uchazečů o zaměstnání zaujímají zdravotně postižení v Karlovarském kraji 12,3 % (po Hl. městě Praze 2. nejnižší podíl), čímž kraj zůstává o 5,1 procentního bodu pod celorepublikovým průměrem. Nejnižší podíl zdravotně postižených vykazuje okres Cheb (10,9 %), nejvyšší pak okres Karlovy Vary (13,4 %).

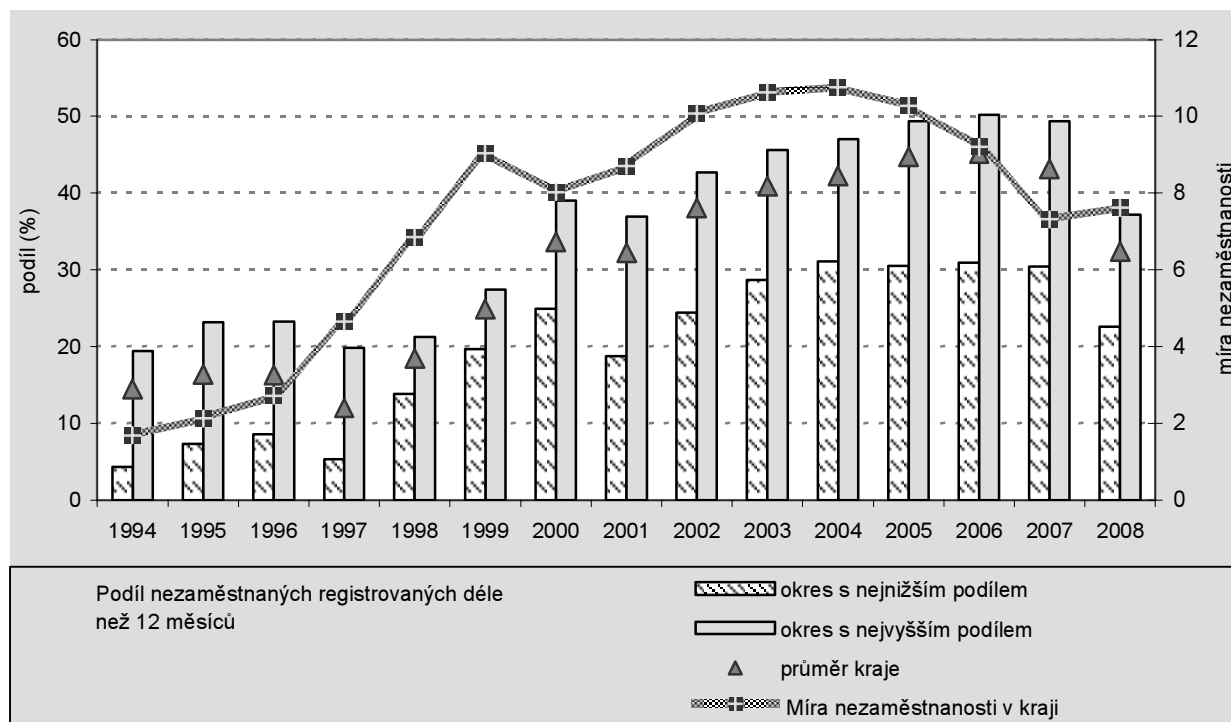
Podstatně méně příznivá je situace u uchazečů z řad **absolventů škol**, kde byl v kraji vykázan meziroční nárůst o 31,8 %, a to ve všech okresech, nejvíce na Sokolovsku (o 47,7 %). Ve srovnání s celorepublikovým růstem byl nárůst v Karlovarském kraji vyšší o 21 procentních bodů. V absolutním vyjádření tento růst v kraji představuje 142 absolventů na 588 absolventů k 31. 12. 2008. Na celkovém počtu neumístěných uchazečů se absolventi škol v kraji podílejí 4,4 %, což je po Ústeckém kraji 2. nejnižší podíl mezi 14 kraji a proti celorepublikovému průměru je o 1,2 procentního bodu nižší. V kraji pak nejnižší podíl absolventů vykazuje okres Cheb (3,7 %), nejvyšší okres Sokolov (4,9 %).

K 31. 12. 2008 činila v Karlovarském kraji **registrovaná míra nezaměstnanosti**, zjištěná na základě evidence úřadů práce, 7,62 %, což znamená příznivý meziroční pokles o 0,30 procentního bodu, avšak i přesto kraj zůstává v rámci ČR na 3. nejhorší pozici (za krajem Ústeckým a Moravskoslezským) a o 1,66 procentního bodu nad republikovým průměrem. Ačkoliv v okrese Cheb v rámci kraje došlo k nejvýraznějšímu nárůstu míry nezaměstnanosti (o 0,96 procentního bodu), zůstává zde tato nejnižší

(6,89 %), avšak i tak tento okres obsadil až 51. pozici ze 77 okresů ČR. Okres Karlovy Vary se 7,38 % je na 56. a okres Sokolov s 8,71 % na 64. pozici.

Míra registrované nezaměstnanosti u **žen** Karlovarského kraje (8,54 %) převyšuje míru nezaměstnanosti mužů o 1,64 procentního bodu, přitom nejvýrazněji je tato disproporce patrná v okrese Sokolov (o 2,38 procentního bodu), kde je i nezaměstnanost žen nejvyšší (10,02 %). Míra nezaměstnanosti žen v kraji převyšuje republikový průměr o 1,33 procentního bodu a zaujímá tak 3. nejhorší pozici mezi 14 kraji.

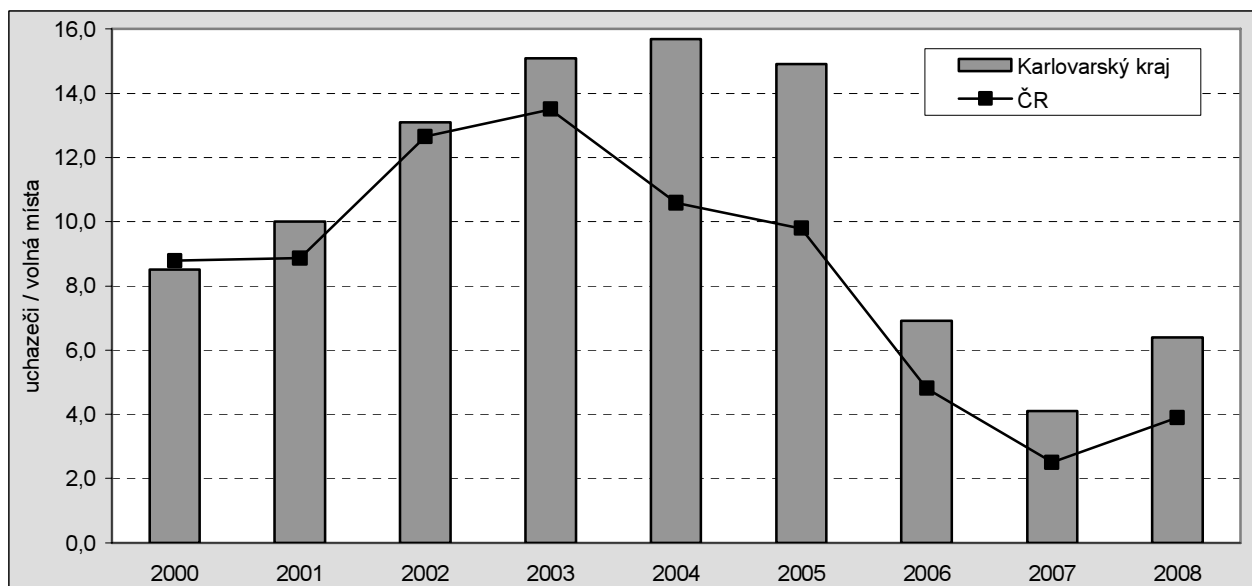
Graf 2 Vývoj dlouhodobé nezaměstnanosti a míry registrované nezaměstnanosti v Karlovarském kraji (k 31. 12.)

Počet **volných pracovních míst** k 31. 12. 2008 činil v Karlovarském kraji 2 087 (2,3 % z republikového úhrnu), což znamenalo, meziroční snížení o 1 080 míst, tj. o 34,1 %. V rámci kraje nejvyšší podíl volných pracovních míst vykazuje okres Karlovy Vary (46,7 %), nejnižší pak okres Cheb (25,3 %). Ačkoliv počet volných pracovních míst **pro občany se zdravotním postižením** doznal výrazný meziroční nárůst (o 21,3 % - nejvyšší mezi 14 kraji) na 57 volných pracovních míst, přesto podíl těchto míst na celkovém počtu volných míst (2,7 %) zůstává o 0,9 procentního bodu pod republikovým průměrem.

Růst počtu uchazečů o zaměstnání a pokles volných pracovních míst se odrazil na výrazném nárůstu **počtu uchazečů** připadajících **na jedno volné pracovní místo** (zvýšení o 2,3 na 6,4 uchazeče). Touto hodnotou se kraj umístil mezi 14 kraji na 9. pozici a zároveň převýšil republikový průměr o 2,5 uchazeče na 1 volné místo. V rámci Karlovarského kraje vykazuje nejvyšší počet uchazečů na 1 volné místo okres Sokolov (7,8), nejnižší pak okres Karlovy Vary (5,2). V okrese Cheb byl zaznamenán nejvýraznější nárůst tohoto ukazatele (o 4,5 na 7,2).

Graf 3 Počet uchazečů o zaměstnání na jedno volné pracovní místo v Karlovarském kraji

Organizační struktura podnikatelské sféry

K 31. 12. 2008 bylo v Karlovarském kraji evidováno ve statistickém **Registru ekonomických subjektů** (RES) celkem 80 802 subjektů. Meziročně doznal jejich počet zvýšení o 3 022 subjektů, tj. o 3,9 %. Na území okresu Karlovy Vary připadá nejvyšší podíl subjektů (43,4 %), nejméně na území okresu Sokolov (22,3 %).

Podle **právní formy** připadá nejvyšší počet subjektů v RES na fyzické osoby (54 519 subjektů, tj. 67,5 %), následuje 7 271 společností s ručením omezeným (9,0 %), 6 565 zahraničních osob (8,1 %) a 3 136 fyzických osob ostatních nezapsaných v obchodním rejstříku (3,9 %). Nejvýraznější meziroční růst vykázaly právní formy zahraniční osoba, jejichž počet se meziročně zvýšil o 1 098 (o 20,1 %), fyzické osoby nezapsané v obchodním rejstříku o 924 (o 1,7 %) a společnosti s ručením omezeným o 773 (o 11,9 %). V souvislosti s pokračující privatizací bytových jednotek následuje růst společenství vlastníků jednotek o 178 (o 7,1 %) na 2 684.

Z hlediska třídění **subjektů podle odvětví převažující činnosti** dlouhodobě převažují subjekty zabývající se obchodem, včetně oprav motorových vozidel a výrobků pro osobní potřebu a převážně pro domácnost (30,8 %), následují činnosti v oblasti nemovitostí a pronájmu a ostatní podnikatelské činnosti (18,4 %), stavebnictví (10,9 %) a zpracovatelský průmysl (10,6 %). Nejvýraznější meziroční nárůst vykázaly subjekty v oblasti nemovitostí a pronájmu (nárůst o 964, o 6,9 %), ve stavebnictví (o 399, o 4,7 %) a ostatní veřejné, sociální a osobní služby (o 397, o 6,4 %).

Nejvyšší zastoupení **podle kategorie počtu zaměstnanců** vykazují subjekty, které tento údaj nspecifikovaly (62,0 %). Do kategorie bez zaměstnanců se zařadilo 28,7 %, s 1 – 5 zaměstnanci 6,2 %, s 6 – 9 zaměstnanci 1,0 %, s 10 – 19 zaměstnanci 0,9 %. V Karlovarském kraji zaměstnává více než 100 zaměstnanců pouze 164 subjektů (tj. 0,2 %). Ve srovnání s předcházejícím rokem došlo v jednotlivých kategoriích k výraznému nárůstu kategorie bez zaměstnanců (o 4 725, tj. 25,6 %) a k poklesu 1 537 subjektů (o 3,0 %) v kategorii nspecifikováno.

Stavební povolení

V roce 2008 vydaly stavební úřady na území Karlovarského kraje celkem 3 200 **stavebních ohlášení a povolení**, což představuje 2,6 % z úhrnu ČR. V meziročním porovnání to znamená pokles o 25 povolení (tj. o 0,8 %), meziroční pokles vykázaly jen 3 kraje v republice. Ze strukturálního hlediska bylo vydáno 951 povolení na bytovou stavbu (tj. 29,8 %, z toho 49,3 % na novou výstavu), 600 povolení na stavby nebytové (tj. 18,8 %, z toho 37,7 % směřovalo do nové výstavby). Na stavby k ochraně životního prostředí připadlo 16,7 % povolení a na ostatní stavby 34,9 %.

Tab. 2 Ukazatele ekonomické sféry v Karlovarském kraji a jeho okresech v roce 2008

	Karlovarský kraj		v tom okres					
	absolutně	index 2008/2007	Cheb		Karlovy Vary		Sokolov	
			absolutně	index 2008/2007	absolutně	index 2008/2007	absolutně	index 2008/2007
Organizační struktura								
Ekonomické subjekty celkem	80 802	103,9	27 704	103,2	35 075	105,3	18 023	102,2
z toho:								
fyzické osoby	60 216	101,4	20 325	101,3	25 135	101,4	14 756	101,7
obchodní společnosti	7 743	111,4	2 196	108,4	4 356	115,0	1 191	105,1
družstva	159	101,3	62	96,9	79	102,6	18	112,5
Vydaná stavební povolení								
Počet vydaných stavebních ohlášení a povolení celkem	3 200	99,2	1 469	88,4	1 081	111,6	650	109,2
Orientační hodnota staveb v mil. Kč	10 585	142,5	2 292	68,9	4 431	139,6	3 862	417,1
Bytová výstavba								
Dokončené byty	628	115,7	162	123,7	320	98,5	146	167,8
Zahájené byty	769	130,8	309	98,7	336	168,0	124	165,3
Rozestavěné byty ¹⁾	4 167	103,5	1 913	108,3	1 823	100,9	431	95,1
Průmysl								
Průměrný evidenční počet zaměstnanců (přepočt. osoby)	25 698	98,7	.	x	.	x	.	x
Průměrná měsíční mzda v Kč	21 028	109,8	.	x	.	x	.	x
Stavebnictví								
Základní stavební výroba v mil. Kč	2 974,2	110,2	599,1	96,8	1 891,1	120,0	483,9	96,3
Stavební práce provedené podle dodavatelských smluv v mil. Kč	3 917,8	106,0	1 099,9	90,9	1 992,4	114,2	825,6	111,2
z toho:								
nová výstavba, rekonstrukce	3 382,1	115,5	995,1	92,1	1 736,9	125,4	650,2	140,6
opravy a údržba	422,6	63,7	96,8	80,9	161,7	61,2	164,1	58,7

1) stav k poslednímu dni sledovaného období

Z územního hlediska pochází nejvyšší podíl vydaných povolení z okresu Cheb (45,9 %), nejnižší pak z okresu Sokolov (20,3 %). Okres Cheb jako jediný vykázal meziroční pokles (o 11,6 %). Z hlediska staveb, na které byla povolení vydávána, se jednotlivé okresy mírně odlišují. Zatímco v okrese Karlovy Vary převažují povolení na bytovou stavbu (38,7 %), v okrese Cheb na ostatní stavby (42,3 %). Na stavby k ochraně životního prostředí připadl nejvyšší podíl stavebních povolení na Chebsku (19,8 %), opakem je Sokolovsko (13,7 %).

Orientační hodnota staveb, na které bylo vydáno v roce 2008 stavební ohlášení a povolení představuje 10 585 mil. Kč (to z úhrnu ČR činí 2,7 %) s meziročním nárůstem o 42,5 %. Z celkové orientační hodnoty plánovaných staveb směřuje v kraji 33,4 % na nebytové stavby (z toho 43,8 % do nové výstavby), jen 7,0 % na ochranu životního prostředí a 39,3 % připadá na ostatní stavby. Z pohledu jednotlivých okresů zaznamenáváme poměrně významné rozdíly, zatímco na Karlovarsku směřuje 75,1 % prostředků do budov (z toho 64,4 % do budov nebytových), na Sokolovsku 72,5 % na ostatní stavby.

V Karlovarském kraji v roce 2008 činila **průměrná hodnota na jedno stavební ohlášení a povolení** 3 307,8 tis. Kč (tj. meziroční nárůst o 1 004,9 tis. Kč, o 43,6 %). Tím byl republikový průměr překročen o 3,5 % a ve srovnání s ostatními kraji zaujal Karlovarský kraj 4. nejvyšší pozici. V rámci kraje vykazuje na jedno povolení nejvyšší průměrnou hodnotu okres Sokolov (5 941,5 tis. Kč), nejnižší pak okres Cheb (1 560,2 tis. Kč).

Bytová výstavba

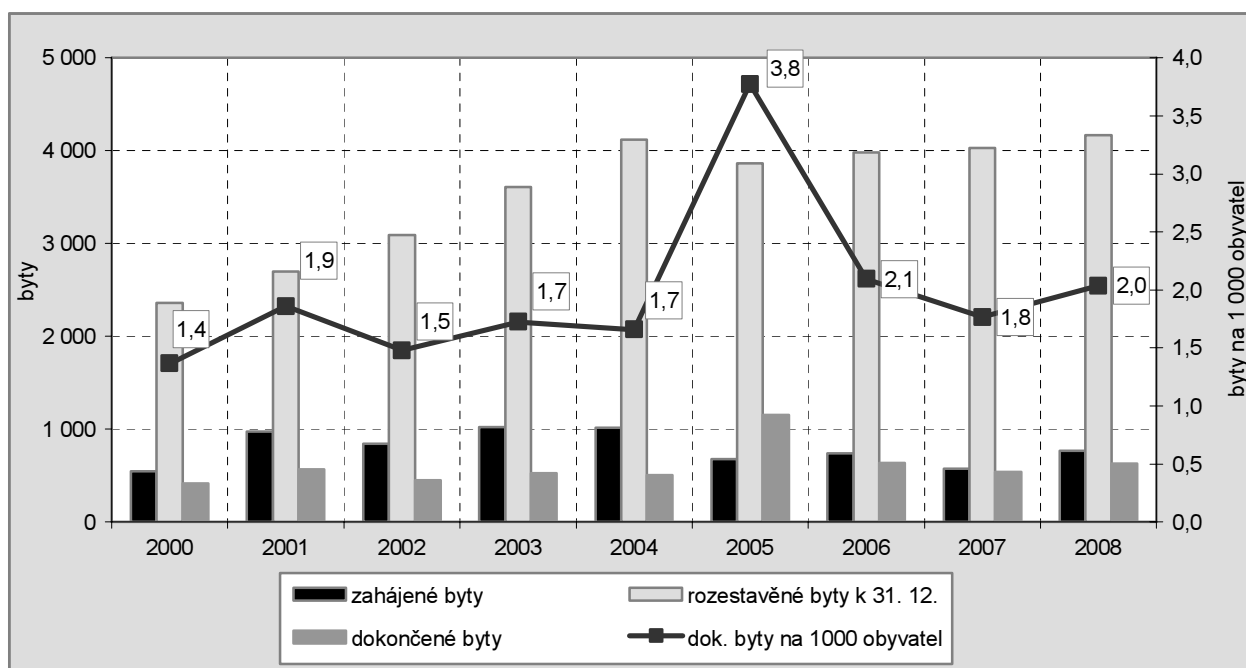
Počtem 769 **zahájených bytů** byla skutečnost roku 2007 převyšena o 181 bytů, tj. o 30,8 % a z celorepublikového úhrnu to představuje 1,8 %. Ze strukturálního hlediska bylo v kraji nejvíce bytů

zahájeno v rodinných domech (66,6 %), následují nástavby, přístavby a vestavby k bytovým domům (11,4 %). Z územního hlediska se nejvíce bytů podařilo zahájit v okrese Karlovy Vary (43,7 %), nejméně pak na Sokolovsku (16,1 %).

Dokončením 628 bytů se v Karlovarském kraji podařilo překročit skutečnost předchozího roku o 85 bytů (tj. o 15,7 %), z úhrnu ČR to však představuje jen 1,6 %. Rozhodující podíl dokončených bytů v kraji připadá na rodinné domy (63,2 %), následují domy bytové (21,7 %) a byty v nebytových stavbách (9,6 %). Více než polovina dokončených bytů se nachází na území Karlovarského okresu (51,0 %), nejméně pak na území okresu Sokolovského (23,2 %).

Rozestavěných zůstalo k 31. 12. 2008 na území Karlovarského kraje 4 167 bytů, tzn. že rozestavěnost vzrostla proti roku 2007 o 3,5 %. Z republikového úhrnu to činí 2,4 %. Nejvíce zůstalo rozestavěných bytů v rodinných domech (37,4 %) a v nástavbách, přístavbách a vestavbách k bytovým domům (16,6 %). Nejvyšší podíl rozestavěných bytů zůstal v okrese Cheb (45,9 %), nejnižší pak v okrese Sokolov (10,3 %).

Graf 4 Bytová výstavba v Karlovarském kraji

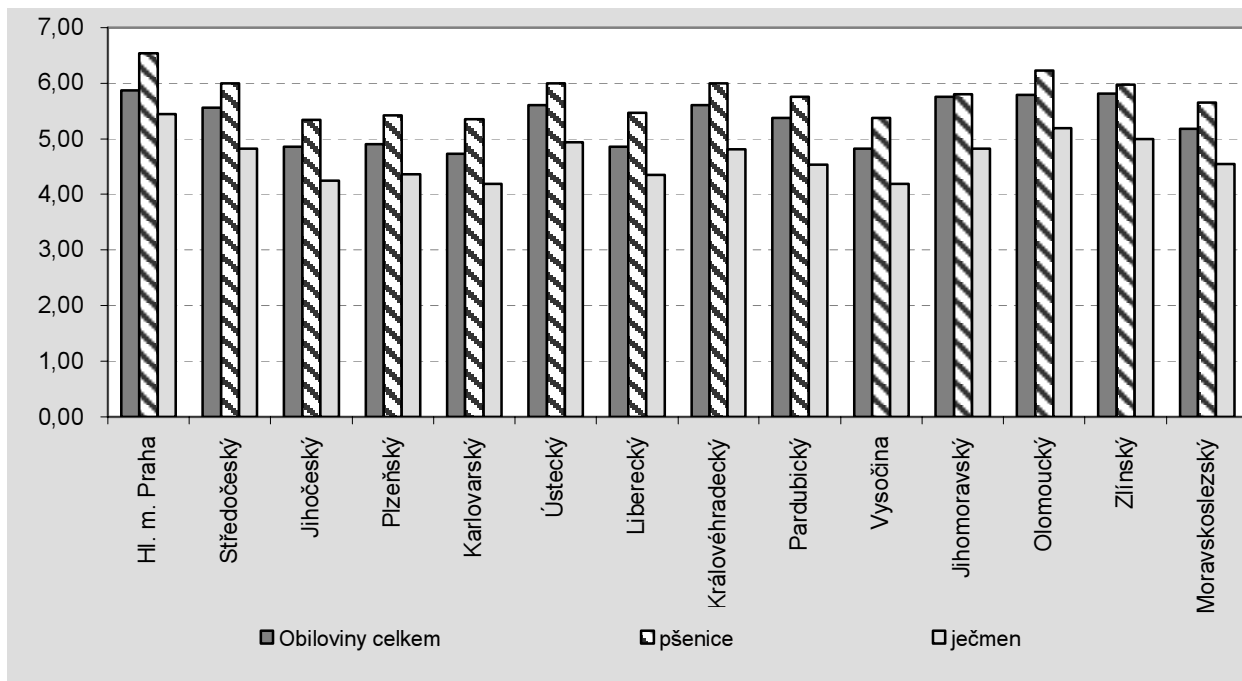

Zemědělství

V průběhu roku 2008 bylo v Karlovarském kraji podniky nad 10 ha zemědělské půdy se sídlem v kraji prodáno 64 929 tun **obilovin celkem**, což představuje meziroční pokles o 11,3 % (tj. o 8 236 tun). Na celorepublikovém úhrnu to představuje 3. nejnižší podíl 1,2 %. Na celkovém úhrnu obilovin se v kraji největší měrou (75,1 %) podílí **pšenice**, jejíž celkový prodaný objem za rok 2008 dosáhl 48 767 tun, což představuje meziroční pokles o 1,6 % a zároveň podíl 1,6 % na republikovém úhrnu. Druhou nejvíce zastoupenou plodinou v Karlovarském kraji byl **ječmen** (15,9 %), jehož bylo prodáno celkem 10 325 tun a doznal meziroční pokles o 33,2 %, třetí pak **žito** (5,7 %).

Podle **výsledků sklizně** bylo v roce 2008 v Karlovarském kraji sklizeno 114 539 tun obilovin celkem, tj. o 11,5 % více než v předcházejícím roce, při nárůstu výnosu o 0,43 t/ha na 4,73 t/ha. Největší měrou se na celkové sklizni obilovin podílela pšenice celkem (59,4 %, tj. 67 998 t) a ječmen celkem (23,8 %, tj. 27 251 t). Nejvýraznější růstovou dynamiku vykázalo triticales (26,7 %), žito (25,2 %) a oves (17,7 %), nejvýraznější pokles naopak ječmen celkem (o 2,8 %), a to v důsledku poklesu objemu ječmene ozimého (o 20,6 %). Z obilovin jsou nejvyšší hektarové výnosy dosahovány u pšenice (5,36 t/ha s nárůstem proti roku 2007 o 0,63 t/ha) a u žita (5,13 t/ha při meziročním zvýšení o 0,11 t/ha), nejnižší výnos byl zaznamenán u ovsa (3,26 t/ha se zvýšením o 0,34 t/ha).

Graf 5 Hektarové výnosy zemědělských plodin podle krajů v roce 2008

Výroba masa v jateční hmotnosti v kraji za rok 2008 dosáhla pouze 452 tun, čímž produkce masa meziročně poklesla o 1 701 tun, tj. jen 21,0 % loňské skutečnosti, což je nejvýraznější pokles mezi 14 kraji. Celková produkce masa v kraji představuje jen 0,1 % z celorepublikového úhrnu. Z celkové produkce masa v kraji připadá 80,8 % na hovězí a telecí (meziroční pokles o 38,4 %) a 18,8 % na vepřové (meziroční pokles produkce dokonce o 94,5 %).

Průmysl

V roce 2008 mělo v Karlovarském kraji sídlo 93 průmyslových podniků se 100 a více zaměstnanci, což představuje 3,6 % z republikového úhrnu. Nejvyšší zastoupení měl v kraji zpracovatelský průmysl (87 podniků, tj. 93,5 %), z něj pak převažuje výroba ostatních nekovových minerálních výrobků (17 podniků), výroba základních kovů, hutních a kovodělných výrobků (13 podniků) a výroba elektrických a optických přístrojů a zařízení (12 podniků).

V průměru zaměstnávaly průmyslové podniky 25 698 **přepočtených pracovníků**, tj. 2,8 % z republikového úhrnu. Na rozdíl od republikového vývoje, kde zaměstnanost v průmyslu vzrostla o 0,7 %, v Karlovarském kraji byl zaznamenán pokles o 1,3 %. Na celkovém absolutním snížení počtu pracovníků se největší měrou podílí výroba potravinářských výrobků a nápojů a tabákových výrobků (pokles o 298 pracovníků, tj. o 21,1 %). Naopak nejvýraznější meziroční absolutní nárůst zaměstnanosti byl zaznamenán ve výrobě pryžových a plastových výrobků, o 190 zaměstnanců. V relativním vyjádření byl pak nejvýraznější nárůst vykázan ve výrobě dopravních prostředků (o 31,4 %).

Ačkoliv dynamika růstu **průměrné měsíční mzdy** v kraji byla o 1,3 procentního bodu v relaci s celorepublikovou vyšší, přesto svou výší 21 028 Kč dosáhla jen na úroveň 88,7 % průměru ČR. Přestože meziroční růstová dynamika byla v kraji mezi 14 kraji 3. nejvyšší, zůstává mzda nejnižší. V rámci kraje byla nejvyšší mzda docílena ve výrobě potravinářských výrobků a nápojů a tabákových výrobků (27 169 Kč), nejnižší pak v odvětví výroby textilií, textilních a oděvních výrobků (14 815 Kč).

Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb průmyslové povahy v běžných cenách se ve srovnání s předchozím rokem zvýšily o 2,2 % na 39 439,1 mil. Kč, což představuje v rámci celé republiky nejnižší podíl (1,4 %). Meziroční tempo růstu v kraji předstihlo o 2,1 procentního bodu republikový průměr. V rámci kraje se na celkových tržbách nejvyšší měrou podílí zpracovatelský průmysl (73,1 %), z toho se největší měrou (24,6 %) podílí výroba základních kovů, hutních a kovodělných výrobků, druhým nejvyšším podílem je se 16,8 % výroba potravinářských výrobků a nápojů a tabákových výrobků. Nejdynamičtější růst vykázala výroba pryžových a plastových výrobků, kde se objem tržeb meziročně zvýšil 2,15krát, naopak největší stagnací prochází tržby výroby dopravních prostředků a zařízení (pokles o 16,8 %).

Stavebnictví

Objem **stavebních prací podle dodavatelských smluv (S)** celkem v 53 stavebních podnicích s 20 a více zaměstnanci se sídlem v Karlovarském kraji v roce 2008 dosáhl 3 956,4 mil. Kč, při meziročním zvýšení o 7,0 %. Z celkového objemu bylo v tuzemsku realizováno 97,7 % při meziročním objemovém růstu o 7,3 %. Z celorepublikového úhrnu oba ukazatele představují nejnižší podíl (1,1 %). Polovina objemu obou ukazatelů připadá na okres Karlovy Vary, kde byla zároveň vykázána nejvyšší růstová dynamika. Meziroční pokles byl zaznamenán jen v okrese Cheb. Produktivita práce z „S“ v kraji činila 1 696,6 mil Kč, tj. jen 73,5 % celorepublikového průměru (tedy 3. nejnižší podíl mezi 14 kraji, po kraji Pardubickém a Plzeňském). V rámci kraje vykazuje nejvyšší produktivitu práce z „S“ okres Cheb (krajský průměr převyšuje o 8,6 %), nejnižší pak okres Sokolov (6,0 % pod krajským průměrem).

Proti roku 2007 vykázal objem **základní stavební výroby (ZSV)** v běžných cenách nárůst o 10,2 % na 2 974,2 mil. Kč. Přestože vykázané tempo růstu bylo v rámci ČR 3. nejvyšší (po Libereckém a Zlínském kraji) a republikový průměr převyšovalo o 3,7 procentního bodu, zůstává podíl z republikového úhrnu nejnižší (1,1 %). Celkem 63,6 % objemu ZSV připadá na okres Karlovy Vary, kde bylo docíleno meziroční zvýšení o 20,0 %, zatímco v obou zbývajících okresech to bylo téměř o 24 procentních bodů méně.

Ačkoliv **produktivita práce ze ZSV** v Karlovarském kraji vykázala 3. nejvyšší růstové tempo (12,4 %, tj. o 5,4 procentního bodu vyšší než republikový průměr), přesto svým objemem 1 275,4 mil Kč dosahuje jen 72,8 % skutečnosti z průměru ČR, tj. mezi 14 kraji nejnižší hodnota. V Karlovarském kraji bylo docíleno o 2,2 procentního bodu vyšší tempo růstu produktivity práce před růstem mezd. Tento příznivý poměr byl dosažen jen ve třech krajích, v rámci celé ČR naopak mzdy rostly proti produktivitě práce o 4,6 procentního bodu rychleji. Této příznivé situace bylo v Karlovarském kraji dosaženo jen díky okresu Karlovy Vary, v obou zbývajících okresech růst mezd předstihl růst produktivity práce, v okrese Cheb dokonce o 17,0 procentních bodů.

Meziročním poklesem o 1,9 % se snížila zaměstnanost ve stavebnictví v kraji na 2 332 **zaměstnanců**. Dosažená **průměrná měsíční mzda** 19 356 Kč svým meziročním růstem 10,2 % zůstala za republikovým růstem o 1,4 procentního bodu a dosáhla jen 79,2 % průměrné republikové mzdy, tedy nejnižší mzdy ze 14 krajů. Nejvyšší průměrná mzda v rámci kraje byla docílena v okrese Cheb (20 098 Kč), nejnižší v okrese Sokolov (18 018 Kč).

Cestovní ruch

V **hromadných ubytovacích zařízeních Karlovarského kraje** se v roce 2008 ubytovalo 679 996 **hostů**, což představuje 6. nejvyšší počet ze 14 krajů a 5,3 % z republikového úhrnu. Meziročně to znamená nárůst o 894 hostů, tj. o 0,1 %. Z toho bylo v kraji ubytováno 475 277 nerezidentů, tj. 69,9 %, tedy po Hl. městě Praze 2. nejvyšší podíl nerezidentů, při meziročním přírůstku 0,6 %.

Z hlediska země připadá rozhodující podíl nerezidentů v Karlovarském kraji na občany Německa (57,2 %) a Ruska (16,2 %). Tím se struktura nerezidentů výrazně odlišuje od průměru za celou ČR, kde sice nejvyšší podíl zaujímají občané z Německa, avšak je výrazně nižší (22,2 %), následuje podíl návštěvníků ze Spojeného království Velké Británie a Severního Irsku (7,3 %), podíl hostů z Ruska zaujímá až 3. pozici (6,3 %).

Karlovarský kraj je pro návštěvníky jedním z nejlákavějších krajů, což se projevuje i výrazně nejdelší **průměrnou dobou** pobytu a přenocování ze všech krajů. V kraji hosté v průměru pobývali 7,5 dne, tedy o 3,4 dne déle proti celorepublikovému průměru. Zároveň je patrná delší průměrná doba pobytu nerezidentů o 1,5 dne (8,0 dne), zatímco v celé ČR vychází o 0,1 dne delší pobyt rezidentů (4,1 dne). V kraji nejdéle pobývají hosté z Ruska (12,9 dne), Ukrajiny (12,5 dne) a z Izraele (12,4 dne), v celé ČR si sice hosté z těchto zemí zachovávají nejdelší průměrný pobyt, avšak jeho délka je cca o 7 dní kratší.

Ceny

Z 57 vybraných reprezentantů vykázalo jen 27 reprezentantů (tj. 47,4 %) v prosinci 2008 v Karlovarském kraji nižší **cenu** než byl republikový průměr. Z 5 vybraných potravin z obilovin překročila průměr ČR jen cena mouky hladké (o 8,2 %). Naopak ceny všech 9 vybraných masných a uzenářských produktů byly významně vyšší než republikový průměr, nejvýrazněji šunkový salám (o 17,3 %) a hovězí maso přední s kostí (o 14,0 %). Příznivé ceny byly zjištěny u obou vybraných výrobků ryb, vajec, másla a oleje. Horší už byla situace u mléčných výrobků, u kterých byly u 3 ze 6 vybraných reprezentantů zjištěny vyšší ceny než byl průměr za ČR a u ovoce a zeleniny, kde dokonce u 5 z 8 vybraných reprezentantů. Z ostatních nepotravinářských reprezentantů byla v Karlovarském kraji absolutně nejdražší ze všech 14 krajů cena 1 l Karlovarské Becherovky (368 Kč, tj. o 66,26 Kč nad republikovým průměrem), cena seřízení sbíhavosti předních kol (1 058,67 Kč, průměr ČR převyšuje o 295,31 Kč) a ceny všech 3 druhů vybraných léčiv. Naopak nejlevněji se v Karlovarském kraji prodávalo 100 kg hnědého uhlí (283 Kč, tj. o 37,04 Kč pod průměrem ČR).